

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA TEHNOLOŠKI RAZVOJ

Zagreb, 2. studenoga 2016.

POZIV

Skupština Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti održat će se u

utorak, 15. studenoga 2016. u 12 sati
u palači Akademije, Trg N. Š. Zrinskog 11.

Dnevni red:

1. Pozdravna riječ
2. Pozvano predavanje **prof. dr. sc. Dragan Kovačević:**
Inovacije kao temelj konkurentnosti hrvatske prehrambene industrije
3. Izvještaj o radu Vijeća u 2016. godini
3. Plan rada Vijeća u 2017. godini
4. Organizacijska pitanja
5. Razno.

Molimo Vas da Skupštini prisustvujete, jer time izražavate spremnost za sudjelovanje u radu Vijeća, planiranju aktivnosti i provedbi dogovorenih programa.

Predsjednik Znanstvenog vijeća

Akademik Marin Hraste, v. r.

INOVACIJE KAO TEMELJ KONKURETNOSTI HRVATSKE PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Prof. dr. sc. Dragan Kovačević
Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek

SAŽETAK

Prema inovacijskoj uspješnosti (*Summary Innovation Indeks (SII)*) koja se temelji na 25 pokazatelja, a uključuje ljudske potencijale, uspješnost istraživačkog sustava, ulaganje privatnog i javnog sektora u istraživanje i razvoj (R&D), intelektualno vlasništvo (žigove, patente, industrijski dizajn) i ekonomske učinke (izvoz, zapošljavanje) - Hrvatska se u 2015. nalazi pri dnu EU ljestvice, odnosno inovacijska uspješnost dvostruko je manja od EU prosjeka te 2 - 3 puta manja od inovacijskih predvodnika: Švedske, Finske, Danske, Njemačke i Nizozemske. Nasuprot trendu povećanja udjela R&D u BDP-u EU i inovacijskim politikama EU deklariranim u *Lisbon European Council (2000.)*, *Barcelona European Council (2002.)* i *Horizon 2020* i usmjerenim na rješavanje problema tzv. „europskog paradoksa“ i nedovoljnog ulaganja, posebice privatnog sektora, u R&D te na jačanje interakcije znanosti i gospodarstva po uzoru na ekonomske lidere Japan i SAD - Hrvatska bilježi višegodišnji pad ulaganja u R&D, zbog čega smo sa 0,76% udjela u BDP-u na razini 1/3 prosjeka EU. Niska razina i višegodišnje smanjenje ulaganja u R&D, slaba interakcija između R&D, slaba povezanost s primarnom proizvodnjom, niska razina stranih investicija, niski apsorpcijski kapacitet i potražnja za inovacijama zbog zastarjele tehnologije te višegodišnjeg smanjenja udjela *HT* i *MHT* industrije - najveći su problemi hrvatske prerađivačke industrije, ali i prehrambene industrije kao njezine najveće grane (prema udjelu u BDV-u i broju zaposlenih). Prehrambena industrija pokazala je otpornost prema recesiji te u 2015. promatrano na godišnjoj razini bilježi stopu rasta za 4%, povećanje proizvodnosti 5 - 6% i izvoza 19%, a ostvarila je i značajne regionalne akvizicije, prije svega koristeći prednosti kao što su tradicija u proizvodnji hrane i pića, prepoznatljivost *brandova* na regionalnom tržištu i dobra sirovinaska osnova. S druge strane, produktivnost je još uvijek na razini 70% prosjeka EU i najvećim dijelom posljedica je pasivnog restrukturiranja, a manjim dijelom rezultat inovacijskih aktivnosti koje, u više od 80% slučajeva, čine nabavke postrojenja, opreme i softwarea.

ŽIVOTOPIS PREDAVAČA

Prof. dr. sc. Dragan Kovačević rođen je 1968. u Osijeku. Diplomirao je 1992. te se kao znanstveni novak zaposlio na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu u Zagrebu, gdje je 1994. magistrirao te 1997. doktorirao na temi: *Određivanje termofizikalnih svojstava smrznute hrane*. Godine 1999. na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu u Osijeku izabran je u zvanje docenta, 2003. u zvanje izvanrednog profesora, 2006. u zvanje redovitog profesora, a 2011. u zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju.

U dva mandata, 1995. – 1999. te 2008. – 2011. godine, obnašao je dužnost saborskog zastupnika i predsjednika saborskog Odbora za gospodarstvo, a 2004. – 2007. godine dužnost državnog tajnika Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva te voditelja Radne skupine za pregovore s EU iz poglavlja 11. – Poljoprivreda i ruralni razvitak. U svojstvu predsjednika uprave IPK Osijek d.d. i pročelnika Ureda za obnovu i razvitak Osječko-baranjske županije, za aktivan doprinos mirnoj reintegraciji te obnovi hrvatskog Podunavlja odlikovan je Redom hrvatskog pletera i Spomen-medaljom Vukovar.

Na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu u Osijeku od 1999. godine predstojnik je Katedre za tehnologiju mesa i ribe te autor i nositelj više kolegija na diplomskim, specijalističkim i doktorskim studijima iz područja tehnologije mesa i ribe te ekonomike prehrambene industrije. Ustrojio je Centar za kvalitetu mesa (CMQ) te pilot-postrojenje s inovativnim tehničkim rješenjem komore za zrenje i mjernog sustava za *on-line* praćenje procesa, gdje se obavljaju istraživanja i studentske vježbe i gdje je u sklopu cjeloživotnog obrazovanja provedeno više edukacija proizvođača tradicionalnih mesnih proizvoda.

Objavio je ukupno 101 znanstveni rad i 22 stručna rada, sudjelovao je na 89 znanstveno-stručnih domaćih i međunarodnih skupova te je održao 36 predavanja iz područja termofizikalnih svojstava hrane i unaprjeđenja tehnologije i marketinga tradicionalnih mesnih proizvoda. Autor je pet knjiga, od kojih su tri jedinstveni udžbenici na nacionalnoj razini iz područja tehnologije mesa i ribe i, osim u nastavi, imaju važnu primjenu i u mesnoj industriji. U navedenim djelima implementirani su rezultati, inovacije i patentne prijave nastale tijekom realizacije 10-ak znanstvenih i tehnoloških istraživačkih projekata koje je autor realizirao u području mikrobiologije, analitičke toksikologije, fizikalno-kemijskih analiza, senzoričke te optimiranja tehnoloških procesa u proizvodnji fermentiranih mesnih proizvoda.

Član je Hrvatskog društva kemijskih inženjera, Hrvatskog društva ekonomista te Savjeta za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju HAZU. Dobitnik je Rektorove nagrade, Plakete PTF-a Osijek, „Pečata Grada Osijeka“ za osobit doprinos znanstvenoistraživačkoj i nastavnoj djelatnosti te kao *project manager* Posebne povelje *Project management institute (PMI®)* za inovaciju i promociju hrvatskih autohtonih proizvoda. Također, dobitnik je i Državne nagrade za znanost za 2014. godinu te Nagrade HAZU za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za 2015. godinu za područje tehničkih znanosti.